

KVLO start campagne

Jij doet toch ook mee?

3+2 = een ~~vet~~ ^{fit} idee

De KVLO wil voor iedere leerling drie uur gym op school (door een vakleraar) én een naschools sportaanbod van twee uur (voor PO, VO en mbo). Zodat elk kind, van 6 tot 18 jaar, iedere dag een uur onder deskundige begeleiding kan sporten en bewegen.

Om dit te bereiken start de KVLO de campagne 3+2= een fit idee!

Door: Nathalie Koopman

Op deze manier kun je de beweegnorm van een uur bewegen per dag, structureel halen. De school is dé plek om dat te regelen, want daar bereik je alle kinderen. En op scholen zijn gekwalificeerde docenten, die leerlingen de juiste begeleiding en stimulans kunnen geven. Zowel de goede en fitte als de minder getalenteerde en minder gemotiveerde leerling. Daarnaast zijn er voor het bewegingsonderwijs richtlijnen opgesteld met einddoelen en leerlijnen, zodat ieder kind gevarieerd en doelgericht les krijgt. En leraren bewegen en sport (de nieuwe term voor gymleraren) kunnen na schooltijd ook de spin in het web van bewegen zijn: door een coördinerende rol in een 'beweegteam', in samenwerking met een Lobosser of via de Brede School in een combinatiefunctie.

Doelgroepen

Met de campagne wil de KVLO ouders, leerlingen en docenten bereiken. Als er van onderaf een beweging op gang komt die roept om meer bewegen en sport op school, dan zullen politiek (zowel landelijke als regionale overheid) en schoolbesturen moeten volgen.

Daarom is het nodig dat er een zo'n breed mogelijk maatschappelijk draagvlak voor deze campagne komt. Hiervoor zijn vanuit de KVLO gesprekken gaande of volgen met NOC*NSE, Olympisch plan, NISB, VSG, Platform Sport, bewegen en onderwijs, Convenant Gezond Gewicht, ALODO, ouderverenigingen, AVS, VBS, gemeenten, schoolbesturen, politici etc.

Jouw rol

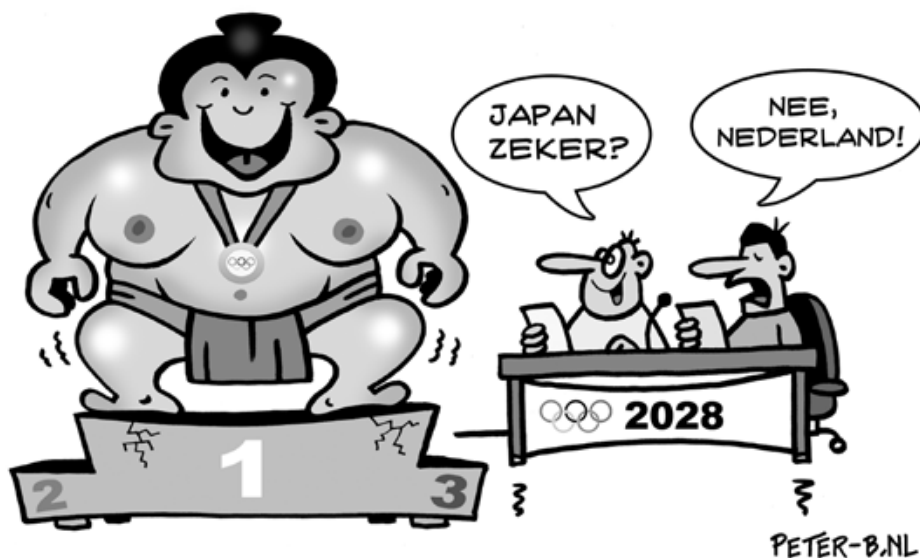
We kunnen het doel 3+2 niet bereiken zonder de inzet van onze leden, jullie dus!

Daarom doen we een beroep op jullie om te helpen de campagne tot een succes te maken. Wat kun je doen?

- Help mee om 3+2 bekendheid te geven op jouw school, onder jouw leerlingen, onder jouw schoolbestuur, onder jouw collega's. Hiervoor komen er posters, stickers etc. die binnenkort op scholen

- Geef aan bij welke (lokale) evenementen, congressen, studiedagen in jouw regio etc. de KVLO 3+2 zou kunnen uitdragen. Dan maken we daar een actiekalender van.
- Kom met ideeën voor de campagne: welke acties stel je voor, welke organisaties moeten we nog meer betrekken, wie ken jij als bevlogen 'pro-bewegen' politicus of schoolbestuur in jouw gemeente, etc.
- Meld 'good practices' aan van scholen die een goed voorbeeld zijn van het stimuleren van bewegen in en om de school. Bijvoorbeeld door extra gym en/of door een breed naschools sportaanbod aan te bieden.

Geef je ideeën door aan nathalie.koopman@kvlo.nl; je kunt ook bellen: 030 692 0847 en vragen naar Nathalie of via 06 1635 1521.

zullen worden verspreid. Met cartoons proberen we de campagne luchtig te houden (zie voorbeelden hiernaast).

- Verwijs ook naar de site van de KVLO. Daar vind je de laatste informatie over de campagne.
- De KVLO zoekt prominenten/bekende Nederlanders (oud-topsporters/LO-ers) die de campagne een gezicht kunnen geven. Ken je zelf prominenten/bekende Nederlanders in jouw regio? Of ben je er misschien zelf één? Geef het door!

- Bied je aan om mee te helpen bij acties, bijvoorbeeld gericht op de lokale politiek of op schoolbesturen in jouw regio.

Waarom nu?

- Er is een maatschappelijke trend waarbij het belang van meer bewegen steeds meer aandacht krijgt. Uit allerlei hoeken wordt nut en noodzaak van een actieve leefstijl benadrukt, uitgaande van de beweegnorm van een uur per dag voor kinderen/jongeren. Erica Terpstra (uit-

trekend voorzitter NOC*NSF per half mei 2010) houdt regelmatig vurige pleidooien hiervoor en ook andere prominenten laten zich horen. Daarbij wil de KVLO inhaken. In het beleidsplan 2008-2012 heeft de KVLO al aangegeven dat drie uur gym en een naschools beweegaanbod van twee uur een belangrijk doel is.

- Op 3 maart a.s. zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Een mooi moment om gemeentebesturen ervan te overtuigen om meer aandacht te schenken aan bewegen in hun gemeente. Door bijvoorbeeld voldoende sporthallen en gymzalen ter beschikking te stellen voor gymlessen. Maar ook door schoolbesturen te stimuleren om meer te doen aan bewegingsonderwijs en sport, in en om de school. De KVLO heeft alle gemeenteraadsfracties een tienpuntenplan gestuurd, waarin staat wat gemeenten kunnen doen om bewegen te stimuleren.¹

Uit recent onderzoek (jan 2010) van de VSG (Vereniging Sport en Gemeenten) blijkt dat 85% van de gemeenten dreigt te bezuinigen op uitgaven voor sport.

de ambitie is om te komen tot één uur bewegen per dag voor elke leerling én de terugkeer van de vakleerkracht in het basisonderwijs.

Wat gaan we doen?

Binnen de KVLO is sinds dit najaar een kleine werkgroep bezig om de campagne vorm te geven. Er is al een aantal stappen ondernomen.

- Deelnemen aan de dertien sportdebatten die in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van maart a.s. worden georganiseerd door NOC*NSF, NISB en VSG. De KVLO is in Den Haag, Leiden, Rotterdam en Arnhem aanwezig geweest en zal de komende maand bij nog een aantal debatten ons geluid over 3+2 laten horen. Ook na de gemeenteraadsverkiezingen komt er mogelijk een vervolgactie gericht op de nieuw gevormde colleges van bestuur.
- Versturen tienpuntenplan naar alle gemeenteraadsfracties met daarin tips om bewegen op school te stimuleren. Een bericht hiervan is opgenomen op de

campagne te starten bij grote landelijke partijen (zoals NOC*NSF, NISB, VSG, Olympisch Vuur, Convenant Gezond Gewicht etc.).

- Contact gelegd met Stichting KidsVitaal, bestaande uit onder andere alle commerciële omroepen, NISB en voedingsindustrie; zij verzorgen massamediale campagnes.

De volgende ideeën zijn er om de komende tijd uit te voeren.

- Verzamelen van *good practices* (via de site) van scholen die goed bezig zijn op het gebied van bewegen. Tot nu toe ontbreekt hiervoor een overzicht.
- Officiële lancering campagne met publiciteit (voorjaar).
- Dossier op site KVLO met informatie, good practices, onderzoek, actiekalender etc.
- In ons eigen vakblad LO een vaste rubriek over de campagne.
- Benaderen prominente Nederlanders, die zelf LO-er zijn, uit de sport komen of pro-bewegen zijn. Hen uit laten spreken voor 3+2 en wellicht bij acties betrekken.
- Hyvespagina voor 3+2 maken, met 'viral'

- Het kabinet heeft besloten dat het plan om heel Nederland op Olympisch niveau te brengen door kan gaan. Met mogelijk de Olympische Spelen in 2028 in ons land. De kinderen die dan de gouden medailles moeten winnen, gaan nú naar de basisschool... Dus moet je daar nu investeren in een goed bewegingsklimaat.
- In het Convenant Gezond Gewicht, dat de KVLO mede heeft ondertekend, staat in het deelconvenant School dat

sites van *sportenverkiezingen.nl* en *nisb.nl*.

- Ondertekenen (met 40 andere partners) van Convenant Gezond Gewicht. In het deelconvenant School staat de volgende ambitie: *'het dagelijks aanbieden van ten minste één uur sport en bewegen voor, tijdens en of na schooltijd'. En daarnaast 'een inspanningsverplichting voor de terugkeer van de vakleerkracht in het PO'.*
- Peilen van interesse om samen een

die mensen door kunnen sturen naar elkaar; lid worden van de groep 3+2. Mogelijk met prominenten erop met wie mensen 'iets' virtueel kunnen doen.

- Opstarten onderzoek naar effect meer bewegen op basisscholen.
- Houden enquête onder ouders: wat is hun mening over het aantal uren bewegingsonderwijs op dit moment?

En in het algemeen: benaderen (vak) pers om via artikelen/interviews aandacht te schenken aan de campagne.

3+2 = een ~~vet~~ idee

Achtergrondinformatie

Dat kinderen niet genoeg bewegen, dat is bekend. Slechts 33% van de jongens en 22% van de meisjes onder de 18 voldoet aan de nationale norm van een uur bewegen per dag. Bewegen is niet alleen goed voor gezondheid en een middel in de strijd tegen overgewicht, maar is ook goed voor de sociale en cognitieve ontwikkeling op andere vlakken. Dit blijkt uit diverse wetenschappelijke onderzoeken². Hieruit blijkt ook dat meer bewegen niet ten koste gaat van leerprestaties, maar deze eerder bevordert!

Door beweging aan te bieden in en om de school bereik je alle kinderen én daarmee bied je een structurele oplossing in de strijd tegen te weinig bewegen en overgewicht. Op jonge leeftijd leren regelmatig te bewegen, vergroot de kans dat kinderen later ook blijven bewegen.

Dus is het belangrijk om bewegen van kinderen te stimuleren. De KVLO ziet het als haar belangrijkste doel voor de komende jaren om met deze campagne het aantal beweegmomenten in en om de school te laten stijgen.

Huidige situatie LO op school

In het PO is er geen verplicht aantal uren voor vakken maar wordt over het algemeen twee keer per week 45 minuten gym gegeven. Dit is een norm die blijkt uit de gemeentelijke modelverordening voor huisvesting, maar is nergens wettelijk vastgelegd. Voor kleuters is de norm negen beweegmomenten per week. De gemeenten hebben de taak om accommodaties ter beschikking te stellen voor de gymlessen op school. In de praktijk lukt het niet alle scholen om twee gymlessen per week te realiseren, bijvoorbeeld door gebrek aan accommodatie. De scholen waar structureel drie uur gym per week gegeven wordt, zijn op één hand te tellen.

In het voortgezet onderwijs is er wel een wettelijke regeling voor het aantal gymuren tijdens de middelbare schooltijd. De praktijk is dat leerlingen in de onderbouw over het algemeen meer uren gym krijgen dan in

de bovenbouw. Er zijn nog steeds scholen die geneigd zijn om minder uren bewegen en sport te geven.

Een andere ontwikkeling is het ontstaan van verschillen in hoeveelheid sport en bewegen op school per leerling. Doordat steeds meer scholen via speciale sportklassen of een sportprofiel extra bewegen aanbieden, krijgen bepaalde groepen leerlingen meer sport en bewegen maar een anderen juist minder.

Op het mbo is het (nog) slecht gesteld met het bewegingsonderwijs: het wordt niet of nauwelijks gegeven. Hier is wel een voorzichtige tendens naar een stijging gaande. Een aantal scholen, verenigd in het 'platform bewegen en sport mbo', heeft aangegeven bewegen weer op te nemen in de opleidingsleerplannen. In het kader van de Alliantie 'School en Sport samen sterker' hebben dertien mbo-instellingen hiervoor een sprintpremie ontvangen. En in het 'Beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs' zijn gelden gereserveerd voor het mbo.

Rol overheid

De overheid heeft oog voor het probleem van bewegingsarmoede bij jongeren. Via de Alliantie School en Sport (2005 - 2008), de nota Tijd voor Sport (2005) en het Beleidskader Sport Bewegen en Onderwijs (2009) geeft de overheid aan de problemen te erkennen en aan te willen pakken. De overheid geeft veel subsidies voor allerlei tijdelijke stimuleringsprojecten, maar een structurele aanpak ontbreekt vooralsnog.

De motie Rijpstra (2004), die pleit voor drie uur bewegingsonderwijs per week voor alle leerplichtige leerlingen (tot 16 jaar), is een aantal jaren geleden aangenomen door de Kamer. Deze is echter tot nog toe niet uitgevoerd.

De overheid verstrekt via het gemeentefonds gelden aan gemeenten om zo accommodaties beschikbaar te kunnen stellen aan scholen. De praktijk is, dat er een capaciteitstekort is aan goede sporthallen

en gymzalen om te voldoen aan de vraag naar (meer) gymuren.

Publicaties KVLO in relatie tot deze campagne (bijlagen op site te vinden)

- Beleidsplan KVLO 2008-2012.
- Opiniestuk KVLO over bewegingsarmoede (okt 2009).
- Tienpuntenplan gemeenten (korte en lange versie) (okt 2009).
- Nieuwsbericht tienpuntenplan gemeenten (okt 2009).
- Reactie op ondertekenen Convenant Gezond Gewicht (nov 2009).

Noten

- 1 Coördinatie door de overheid, zowel landelijk als regionaal, is noodzakelijk om structureel het beweegprobleem aan te pakken, vindt de KVLO. Dit blijkt wel uit de positieve ervaringen hiermee in Rotterdam (*Lekker Fit!*) en Amsterdam (Jump In). In Rotterdam heeft de gemeente de scholen gestimuleerd om drie uur bewegen en sport te geven. En in Amsterdam is de voorwaarde om mee te mogen doen dat elke school een vakleerkracht aanstelt (met subsidie van de gemeente), naast twee uur bewegingsonderwijs.
- 2 Zie wetenschappelijk onderzoek van Visscher (Groningen), Van Mechelen, van Hilvoorde en Borghouts (samenvatting in voorstudie Olympisch Plan 2028).

Correspondentie:

nathalie.koopman@kvlo.nl